

THE British Esperantist

(Official Organ of the British Esperanto Association).

Volume XVII.
JANUARY TO DECEMBER,
1921.

LONDON :
THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (INCORPORATED),
17, HART STREET, LONDON, W.C.1.

700.072 - B. Geop.

17
1921

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

Order of Information.—Group; Secretary; Place of Meeting, Day, and Hour.

* Denotes New Group.

Aberdeen.—Miss M. D. Thomson, 6, Orchard Lane.—The Training Centre, Charlotte St. Friday, 2nd and 4th, 8 p.m.

Accrington.—H. E. Roberts, 1, Owen-st.—A.E.S., Rechabites Hall, Abbey-st., Mon., 7.

Addlestone (Surrey).—Mrs. C. M. Bayliss, Ashlet Home School, Addlestone.

Adelaide (S. Australia).—W. L. Waterman, 26, Henley-st., Tortensville, 1st and 3rd Mon., 54, Jerringham-st.

Aldershot.—See Fleet.

*** Ashton-under-Lyne.**—W. Carter, 50, Miller-st., Hurst.—172, Stamford-st., Wed., 8.

Australian Esp. Association.—C. Kelly, Box 731, Elizabeth St. P.O., Melbourne.—Komerca Esperanto Klubo, 350, Little Collins-st., Monday, 8.

Barrow-in-Furness.—J. J. Birkett, 51, Keith-st.—"Corona Café," Fri., 8—9.30.

*** Barry.**—M. Digby Smith, 9, St. Nicholas-rd.

Bath.—E. R. Blackett, 15, Southgate-st.—Y.M.C.A., Broad-st., Altern. Wed. 7.30.

Bedford.—F. Etchells, 23, St. Peters.—"Beds. Times" Office, Tues. 7.30—9.

Belfast.—Miss McCullough, York Châlet, Earlswood-rd.—C.P.A. Assembly Buildings, Howard-st., Mon., 7.30.

Bexhill-on-Sea.—Miss Ena Taylor, Enalea, Wickham-ave.

Birmingham.—W. Smith, 12, East Pathway, Harborne.—Y.M.C.A. (2nd floor), Dale End, Wed., 6.30—9.30.

Blackburn.—Frank Savage, 229, Cornelian-terr., Brownhill.—Friends' Meeting Ho. at King-st., Wed., 7.30—10.

Bolton.—H. Baxter, 153, Great Moor-st.—Vegetarian Restaurant, Newport-st.

Bournemouth.—Howard Stay, "Sunnyside," Woodside-rd., Southbourne—Temperance Hall, Haviland-rd., Boscombe, Thur., 8.15.

Bradford.—Miss Boocock, 34, Binnie-st.—Friends' Meeting House, Tues., 8.

Brighton & Hove.—Ad. Dorlencourt, 12, College Gardens.—Ce Miss M. Reeve, 35, Montpelier Crescent, Seven Dials, Tues., 7 to 9.30.

Bristol.—Wills, 29, Gad's Hill-rd., Eastville.—Elementary: Castle Green Schools, Tues., 7.30; Advanced: Altern. Fri., Cavendish Club, High-st., 7.30.

Buckhurst Hill (Essex).—Miss N. A. Stacey, "Woodthorpe."—"Woodthorpe," 2nd Wed.

Burnley.—J. Clayton, 16, Tunnel-st.—2B, Clifton-st., Westgate, open daily.

Cardiff.—F. S. Gammon, 14, Moira-place.—19, Paget-st.

Cheltenham.—W. G. Phipps, "Marston," Langdon-rd.—"Orme Chambers," North-st., Mon., 7.30.

Chorley (Lancs.).—Miss Brindle, 85, Pall Mall—W.E.A. College, Mon., 7.30 p.m.

Cambridge.—P. Collins 435, Main-st.—Y.M.C.A. Institute, Wed. 7.30.

Colne (Lancs.).—J. R. Wigglesworth, 25, Rutland-st.—20, Colne Lane, Thurs. and Sat. 7.30.

Coventry.—Miss C. O. Taylor, "Espero," 36, Stanway-rd., Spencer Park.—Co-operative Assembly Room, West Orchard, Wed., 7.30—9.30.

Cowdenbeath (Fife).—David J. Young, M.A., Foulford School.—Foulford School, Thurs., 7.30.

Darwen.—B. A. Walsh, 16, Oxford St. Adult School, Monday, 8.

Deal.—Herbert Sewell, College-rd. Post Office.

*** Doncaster.**—Mrs. W. Heavside, 13, Wainwright-rd., Hyde Park.—Chequer-rd. Schools, Wed. 7.

Dover.—W. Chitty, Mildura, 51, Park-ave.

Droitwich.—Mr. C. Hanley Jones, Richmond Lodge, 1, Ombersley-st.—Same Address, Fri., 7.30.

Dublin.—J. J. Siggins, 23, Up. Clonbrassie-st.—29, South Anne-st. (F.O.R. Room), Tues. 7.30.

Dundee.—Alfred A. Slidders, 10, Whitehall-st.

Dunstable.—J. Collett, 13 Victoria-st.—at 22, Albion-st., Tues., 8.30.

Eastbourne.—V. V. Sumfield, Esperanto Printery, Station-st.—Caves Café, 94, Terminus-rd., at 4.30, 1st and 3rd Tuesdays.

Edinburgh.—Miss A. S. Gibson, 15, Nelson-st., Wed. at 8 p.m. in 26, Synod Hall.

Exeter.—F. J. Strong, 8, Higher Wellington-rd., St. Thomas.

Fleet (Hants).—G. Woodgate, Crookham Camp Aldershot.—Walker's Tea Rooms, Corner of Canal Bridge.—Group, Friday 7.30 Free Classes, Tues., Thur., Fri., at 6.30.

Folkestone.—J. Smith Clough.—13, Martello-rd., Mon., 7.30.

Gateshead-on-Tyne.—F. Sutcliffe, 65, Fern Dene-rd.—Whitehall Rd. School, Tues. 7—9.

Unity Church.—Miss N. Gildert, 212, Windsor Avenue, Gateshead. Unity Church, Fri. 7 p.m.

Glasgow.—Robt. G. Liston, 12, Ruthven-st., Hillhead, Glasgow.—207, Bath-st., Mon. (Oct.—April), Classes 7.30, Meeting 8.30; Cranston's Arcade Tea-rooms, 28, Buchanan-st., Mon. 5.30—7 p.m. Rambling Club, 1st Sat. afternoon each month, April—Sept.

Partick.—J. McMorland, 170, Dumbarton-rd.—Western Institute, Academy Bldgs., Peel-st., Fri., 7.30.

St. Rollox Co-operative.—J. C. Dickson, 49, Garngad Avenue.—8, North Oswald-st., Wed. 7.30—10.

Greenock.—Wm. McMurren, 3, Ford Place, Finnart-st.—Musical Club Bldgs., 34, Union-st., Tues., 8.

Grimsby.—E. Fleming, 11, Buller St.—Adult School, Albert St., Wed., 7—9.

Halstead (Essex).—Miss Zoe Inman, 6, Colchester rd.

Harrogate.—Miss M. Thorpe, 14, Studley-rd.

Harrow.—R. F. Arden, 2, Longley-rd.

Hastings.—J. Turner, 57, Priory-avenue.—54, Cambridge-rd., 1st and 3rd Tues., at 7.30.

Hatfield, Herts.—Miss E. F. Forty, Greybole, 1st and 3rd Tues.

Haworth (Yorks.).—Miss Smith, 29, Prince-st., Council Schools, Haworth Tues. 7.30—9.30.

Hobart (Tasmania).—E. F. Heritage, 35, Risdon-rd., New Town.—Eaton Bray Schoolroom, Upper Davey-st. Alternate Fridays, 7.30—9 p.m.

Huddersfield.—Miss C. M. E. Morton, 49, Mount Pleasant-st., Dalton—Technical College, Queen-st. South, Thur., 7.45.

Ilford.—Miss W. Bothwell, 78, Aldborough-rd., Seven Kings.

Ipswich.—W. F. Frost, 63, Upland-rd.—Municipal Technical School, Thur., 7.30.

Keighley.—Frank C. Rhodes, Esperanto Cottage, Sykes Head, Oakworth.—Technical Institute, Thur.

Kettering.—A. E. Smith, Garfield-st.—Old Free Library-buildings, Silver-st., Mon., 7.45.

Kingston-on-Thames.—Mrs. Hedger, 20, Orchard-rd.—Same address, Fri., 7.30.

Larkhill (Lanarkshire).—C. M. Kilpatrick, "May-fleet," Quarter.

Leeds.—Miss L. Briggs, West Lea, Armley.—10, Park-st., Fri., 7.30.

Leicester.—F. L. Almond, 80, Battenberg-rd.—Co-op. Buildings, Room 16, Thurs., 7.30.

Leith.—Miss Milne, 70, Cornhill Terrace, Lochend-rd.

Letchworth.—Miss F. M. Bartholemew, "Sunnyside," Norton Way North.

Liverpool (Central).—R. P. Griffiths, 57, Ramilies-rd., Sefton Park.—18, Colquitt-st., Bold st., Room 10, Fri., 7—9.30.

London (Central).—H. Boll, 58, Cricklewood Lane, N.W.2.—St. Bride's Inst., Ludgate-cir., E.C.4., Fri., 7.

London (South).—L. W. Bushnell, 44, St. John's-rd., S.W.11.—59, Brixton Hill, 1st and 3rd Sats., 7.30.

Brixton, S.W.—E. W. Eagle, 21, Kellett-rd., S.W.2.—59, Brixton-hill, Tues., 7.30—9.

Canning Town (The P.A.S. Club).—Mr. Parnum, 48, Yedburgh-rd., E.13.—Lower Veness Room, Congregational Hall, Swanscombe-st., E.16, Wed., 6.30—8.45.

Charing Cross Club.—Tea Meetings every Wed. at 4.30 at "Lyons," 123, High Holborn (opposite Holborn Restaurant).

Croydon.—F. A. Goodliffe, Lamley Lodge, Church-rd., Purley.—Room 7, Ruskin Ho., Wellesley-rd., W. Croydon, 1st and 3rd Tues., 7.30.

Diservo.—2nd Sunday, 3.15, St. George's Church, Hart-st., Bloomsbury, W.C.1.

Mildmay & Highbury.—52, Calabria-rd., Highbury, Thurs., class, 7.30; Group, 8.30.

Wimbledon.—R. A. M. Kearney, 95, Cromwell-road, S.W.19.—6, The Broadway, Wimbledon (supra etago) 7.30—9.30, Monday.

Wood Green.—Por diploma kurso, Merk. 8 County School; Social evening, 2nd Thurs., Church Rooms, Red ver s-rd.

Woolwich.—K. E. K. Jayne, 22, Kinveachy-gardens, Charlton, S.E.7.—R. A. Co-operative Institute, Parsons Hill, 1st & 3rd Tues. 8.

Loughborough.—G. M. Williams, 19, Ward's End.—Victoria-st. Free Church, Mon., 7.45.

Maldstone.—W. R. Edwards, 15, Earl-st.—Dockrill's Restaurant.

Manchester.—G. H. Bentham, 19, Moreton-ave., Stretford.—Smoke Room, Palatine Cafe, 61 Oxford St., Wed.

Merthyr Tydfil.—Miss M. Morgan, 186, High-st., Cefn Coed.—I.L.P. Rooms, fortnightly, 1st and 3rd Tues.

Mont Albert (Vic.), Australia.—Miss B. K. Blyth, c/o Miss E. A. Sinnott, 21, Wolseley St., Wed.

Nelson.—Richard Bland, 203, Barkerhouse-rd., Thurs., 8.30—9.30.

Newcastle-upon-Tyne.—Geo. Shepherd, 166, Hotspur-st., Heaton.—Y.M.C.A., Blackett st., Tues., 7—9.15.

Northampton.—S. Desborough, 21, Agnes-rd.—St. Lawrence Institute, 22, Craven-st., Tues., 7.30 p.m.

Nottingham.—H. O. Schofield, 57, Caledon-rd.

Perth (W. Australia).—C. Caine, 42, Temple-st., Victoria-park.

Plymouth (Tri Urboj).—S. R. Hawkins, 3, Arundel Crescent, North-rd.

Portsmouth.—Mrs. M. E. Gall, 85, Arundel-st., —2, Garnier-st., Elementary, Tuesdays 7.30 p.m.; Advanced, Fridays, 8 p.m.

Postal Esperantists, British League of.—C. B. Ore, Western District Office, Wimpole-st., W.1.

Preston.—Miss Holland, 17, Watling-st.-rd., 1st Thurs., and 3rd Sat., 7.

Rochdale.—Miss Maynard, 69, Peel-st.—Technical School, Room C6, Thurs., 7.45.

Royston.—J. Course, F.S.M.C., Clock House.—Same address, Mon. 8.

Sheffield.—Donald G. E. Rodger, 9, Cheedle-st., Hillsboro.—Wentworth Café, Pinstone-st. (opposite Town Hall), Fri. 8—10.

Sheffield Y.M.C.A.—T. E. Ring, 138, Scotland-st

Shipley.—Miss M. E. Parker, 25, Wellington Crescent.—Otley Rd. Mixed School, Wed. 7—9.30

Shrewsbury.—W. E. Medicott, 101, Abbey Foregate.

Southport.—Miss E. Watchorn, 6, Harbour-street.—Temperance Institute, London-st. Tues., 8. Commercial Union Bldgs., St. Andrew's-st., Thurs., 7.45.

South Shields.—"Nia Rondeto."—Rev. W. A. Todd, 3, Chaloner Terrace, East.

Spenn Valley.—Frank Wright, Hunsworth Lodge, Gomersal, near Leeds.—Museum, Leeds-rd., Millbridge, Wed.

St. Helens, (Lancs.).—Wm. Henthorn, 40, Joseph-st., Sutton.—Broadway Café (upstairs), Church st., Fri. 7.15—9.30 p.m.

Stockton-on-Tees.—T. R. Wilson, 6, Dovecot-st.—Apply Sec.

Stoke-upon-Trent.—J. S. Miller, 4, West-Avenue, Penkhill.—5, Adventure Place, Hanley, Fri. 7.30—9.30.

Torquay.—House of Mr. Shrimpton, 59, Abbey Road, Mon. 8.

Tunbridge Wells.—Prof. A. Gaydou, Principal, Berlitz School of Languages, 22, Monson Colonnade.

Wakefield.—W. Etchell, 76, Piccadilly.

Wallsend-on-Tyne.—Joseph H. Murray, 13, Beech Grove.—The United Methodist Chapel, Neptune-rd., Monday, 7.

W. Australia.—Secr., c/o Box 411, G.P.O., Perth.

Wisbech.—Miss E. Miller, Wistaria Ho.—The Institute, Tues., 8.

Worcester.—A. H. Jones, 19, Compton-rd.—Victoria Institute, Tues. 7—9.

York.—W. F. Lawrence, 6, Dodgson-terrace, Acomb.—Lantern Tower Restaurant, Ouse-gate, Thur., 7—9 p.m.

FEDERATIONS.

Lancashire and Cheshire.—J. H. L. Booth, Horrobin Cottage, Anderton, Chorley.

Midland.—Mrs. W. E. Hailstone, "Ingleside," Tile Hill Lane, nr. Coventry.

North-Eastern.—J. H. Murray, 13, Beach Grove, Wallsend.

Scottish.—Miss Agnes G. Mactarlane, 234, Dumbarton-rd., Glasgow.

Yorkshire.—Miss C. M. E. Morton, 49, Mount Pleasant-st., Hilltop-rd., Dalton, Huddersfield.

THE BRITISH ESPERANTIST.

INDEX, 1921.

- Akademio, Deklaracio de la Esperantista, 1, 17, 37.
 Alvokoj, 37, 49, 50, 51, 60, 61, 90
 Alilandaj Progreso, 18, 36
 Biblioteko por la Blinduloj, Esp. Sekcio de la, H. P.
 BOARD, 49
 Brazilio, Gravaj Informoj pri, 90
 Britaj Esperantistoj, Dek-dua Kongreso de, 5, 11, 20,
 25, 41 (Raporto), 64 (Accounts)
 British Association, The, and an International
 Language, 75
 B.E.A. Annual Circular, 21
 „ Annual General Meeting, 45
 „ Annual Report, 23
 „ Balance Sheet and Revenue Account, 22
 „ Candidates for Membership, 8, 16, 24, 32, 40,
 48, 56, 64, 72, 80, 88, 96
 „ Candidates for Fellowship, 40, 48, 56, 64
 „ Council Meetings, 7, 16, 24, 32, 40, 48, 56
 „ Delegate Councillors, 16, 56, 64, 88, 96
 „ Donations to, 8, 24, 40, 56, 64, 72, 80, 88, 96
 „ Examinations, 8, 16, 24, 32, 40, 48, 56, 64, 72,
 80, 88, 96
 „ Guarantors, 39, 48, 64
 „ Monthly Report of Hon. Secretary, 57, 72, 79, 96
 „ New Fellows, 8, 16, 32, 40, 56, 80
 „ Publications Fund, 8, 16, 24, 40, 56, 64, 72, 80, 88
 „ Propaganda Fund, 64
 Chronicle—Coming Events, 6, 13, 19, 26, 34, 46, 52,
 58, 67, 76, 83, 91
 Competition for Boys and Girls, 5, 12, 19, 30, 37, 46,
 55, 63, 71, 78, 86, 95
 Dek-kvara Kongreso en Helsingfors, 1922, 78, 90
 Dek-tria Kongreso Universala en Praha, 12, 18, 35,
 46, 51, 61, 67 (Raporto), 73
 Du Naciaj Kongresoj, 25
 Educational Associations, The Conference of, 9
 Esperanto kaj la Bahai'anoj, 84
 „ kaj la Blinduloj, 3, 4, 9, 54, 89
 „ and The British Association, 75
 „ for Business Men, 33
 „ and the Brotherhood Movement, 76
 „ and the Children at Tiptree Hall, 59
 „ in the Conference of Educational Associa-
 tions, 9
 „ and Co-operators, 76
 Esperanto kaj la Eksmilitistoj, 6
 „ and the Finnish Parliament, 33
 „ and Freemasons, 20
 „ and the Friends, 91
 „ kaj Internaciaj Foiroj, 15, 29, 36
 „ and the League of Nations, 2, 76, 81, 83
 „ and Lord Robert Cecil, 2, 28, 76
 „ en la Milito, 61
 „ and the Red Cross, 33
 „ kaj la Skoltoj, 13, 76
 „ kaj Teozofio, 66
 „ kaj Universitataj Studentoj, 38
 Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.), 8, 16, 24,
 32, 40, 56, 64, 79, 80, 88, 96
 Fundamento, Studo pri la, P. STOJAN,
 Gift of Tongues (H. WILSON HARRIS), 3
 Intelektala Laboro, Kongreso por la Organizo de la, 44
 Internacia Universitato, 61
 Kantaro Esperanta, 60
 Kongresaj Kameoj, 44
 Libraro kaj Gazetaro, 36, 94
 Ligo de Nacioj, Nia Grandega Sukceso ĉe, 81
 Literary Societies, Lectures at, 60, 83
 Maljuna Esperantisto, La plej, 45
 Malsatuloj, Por la, 82
 Mond-Serva Ekspozicio en Liverpool, 86
 Monumento al D-ro Zamenhof, 51, 82
 Nekrologoj: A. T. PRIESTMAN, Prof. W. FOERSTER,
 H. S. HALL, Dr. NOEL, 29; J. FINHOLDT, 38;
 SAM. MEYER, A. GRABOWSKI, 62
 Non-Esperantist's Opinion, A, 83
 Novaj Eldonaĵoj, 12, 18, 29, 54, 61, 70, 78, 86, 94
 Novigemuloj, Al la, 29
 Oficeja Babilado, 6, 15, 20, 24, 31, 38, 55, 63, 71, 79, 87,
 95.
 "Per Esperanto al Repaciĝo kaj Konkordo," D-ro
 LEONO ZAMENHOF, 50
 Poŝtistoj, Al la, 90
 Recenzoj, 4 (Vivo de Zamenhof; U.E.A. Jarlibro);
 Romilly Boys' Choir en Belgujo, 65
 Scottish Esperanto Congress, Sixteenth, 25, 34, 58, 70,
 86 (Raporto)
 Studo pri la Fundamento, P. STOJAN, 62
 U.E.A. en Londono, 26, 38, 83

Editorial Committee.—Miss SHEFER (Secretary), E. A. MILLIDGE (Editor), W. M. PAGE, A. E. WACKRILL.

Presita de MACKAYS LTD., Chatham.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (INCORPORATED).

17, Hart Street, London, W.C.1.

Telephone : Museum 617.

Telegrams : "Esperanto, Westcent, London."

Late Hon. President : DR. L. L. ZAMENHOF.

President : J. MABON WARDEN, F.F.A.

Vice-Presidents : J. D. APPLEBAUM, GEORGE J. COX, HARRISON HILL, W. HARVEY, DR. G. JAMESON JOHNSTON, F.R.C.S.I., JOHN MERCHANT, JOHN POLLEN, C.I.E., LL.D.

General Secretary : MONTAGU C. BUTLER.

Business Manager : HARRY A. EPTON.

Hon. Treasurer : BERTRAM CHATTERTON, A.M.I.C.E.

The British Esperanto Association (Incorporated) is a Union of the Esperanto Societies throughout the Empire, and has been established for the following purposes (*inter alia*):—To promote in every way the spread of the International Auxiliary Language "Esperanto" by—

- (a) Promoting the formation of new local Groups.
- (b) Distributing information and publishing propaganda literature.
- (c) Organising examinations and granting certificates of proficiency.
- (d) Promoting lectures and arranging for loans of collections of literature, correspondence, etc.
- (e) Promoting arrangements for Congresses at home and abroad.

Also to maintain headquarters in London, where all Esperantists may obtain information and assistance in their work.

The Association consists of "Members," "Fellows," and Affiliated Groups and Federations. The Annual Subscriptions are —Members, 10s. ; Fellows, 21s. ; they can be received for several years in advance if desired. Membership forms and particulars of affiliation on application.

Members and Fellows are entitled to receive this journal free.

There are two Examinations of Proficiency : Preliminary and Advanced. Both may be taken by Correspondence. Full particulars of the Examinations will be sent on receipt of stamped addressed envelope.

BOUND VOLUMES.

"The British Esperantist."

VOL. XVI. (1920) is at the bookbinders and will shortly be ready, neatly bound in green cloth, price 7/- post free.

Cloth Covers for binding same (green cloth, lettered in white along back) will also soon be ready, price 2/3 post free.

VOLS. III., IV. to XII. 4s., VOL. XIII. 4s. 4d.,
VOL. XIV. 5s., VOL. XV. 5s. 6d.

"The Esperanto Monthly."

VOLS. III., IV., VI., 4s., VOL. VII. 4s. 6d.

Cloth Covers for Binding, 1/9 post free.

B.E.A., 17 Hart Street, W.C.1.

BOOKS

On every Conceivable Subject - Over 1,000,000
Volumes in Stock - Secondhand and New - Write for
Catalogue - State wants - Books sent on approval.
Books bought - best prices given.

W. & G. FOYLE, Ltd., 121-125, Charing Cross Rd., London, W.C.2.

Nun riceveblaj ĉe B.E.A.

Tradukaĵoj de

EDWARD S. PAYSON

(Prezidanto de Esperantista Asocio de Norda Ameriko).

La Akrobato de Nia Sinjorino.

Blanche, la Virgulino de Lille.

Mimi, rakonto pri la Latina Kvartalo dum la milito.

Rozujo Ĉiumiljara.

Ĉiu po unu ŝilingo ;

Afrankite ses poŝtkuponoj.

MACKAY & CO., LTD.,

PRINTERS

of this Magazine are in the position to undertake Printing
and Bookbinding of every description from a Card to
a Dictionary.

Write for specimens and prices to

**FAIR ROW,
CHATHAM.**

'Phone 23.

POSTAL LESSONS

IN

GREGG SHORTHAND

THE complete Course consists of
Eighteen Lessons, supplemented
by notes, criticisms and suggestions of
EXPERT TEACHERS.

Particulars on Application.

**GREGG SCHOOL, 21E Harrington St.,
Liverpool.**

Principal—J. J. JAKEMAN, A.F.T.Com.

LA KVAKERISMO

verkita de T. CORDER CATCHPOOL.

Mallonga skizo pri la historio kaj kredoj de la Religia
Societo de Amikoj, populare nomataj "Kvakeroj."

Prezo 2 pencoj. Rabato por kvantoj

FRIENDS' COUNCIL FOR INTERNATIONAL SERVICE,

91, Bishopsgate, London, E.C.2, aŭ ĉe

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION,

17, Hart Street, London, W.C.1.

DUTTON'S 24 HOUR

DUTTON'S SHORTHAND has only 6 rules and 29
characters. Complete theory learned in 24 hours. That
stage reached, practice quickly gives high reporting
speeds. Send 2 stamps for specimen lesson to Dutton's
College (Desk D 61.—*Brit. Esp.*) Skegness.

SHORTHAND.

ACETU LA KONTRAŬPLUVAN BOTON

"**SCHRIMSHAW.**"

Kaj ĉiam havu SEKAJN PIEDOJN dum la neĝa kaj
pluva veturo. La boto kun kontraŭ-pluva procedo
kaj duoblaj plandoj, el nigraj kaj brunaj ledoj.

Sendu poŝtmandaton de kvindek ŝilingoj al

S. DESBOROUGH, 21 AGNES RD., NORTHAMPTON.

*The Business Manager would esteem
it a favour if readers, when replying to
advertisements, would make a point of
always mentioning*

"The British Esperantist."

*By doing so, they will help both the
magazine and the advertiser.*

Doma Insigno de

Infanamento.

Glaxo

"Builds Bonnie Babies"

La sendanĝera kaj taŭga formo de lakto por la Infanoj, la Malsanuloj, la Plenaĝuloj kaj por la ĝenerala uzado.

Kontraŭ pago de unu ŝilingo (per poŝtmandato aŭ poŝtmarkoj) ni sendos al vi ekzempleron de 136-paĝa "Glaxo Baby Book."

Belege ilustrita fotogravure, tiu "Glaxo Baby Book" per simplaj vortoj prezentas la rezulton de multjara pacienca studo pri la Infanetoj, farita de kuracisto kaj de Glaxo-instruitaj Infanistinoj. Krom tiu libro, nur al patrinigontoj ni sendos nian libreton "Before Baby Comes" (Atendante la infaneton), se ili diros la monaton, en kiu ĝi verŝajne venos.

GLAXO (Dept. 158), 155, Great Portland St., London, W.1.

Posedantoj: J. NATHAN k. Kio., Londono kaj Nov-Zelando.

AGENTOJ BEZONATAJ !

Kelkaj Motivoj, kial neniu kuiristo, kuiristino aŭ dommastrino devas esti sen

SPICE-ERBO (REG.)

Bonega spico por la preparado de ĉiuspeca nutraĵo.

En tiu ĉi unika produkto troviĝas, saĝe kaj harmonie kunigitaj, la plej higienaj kaj agrablaj kvalitoj de diversaj herboj kaj spicoj.

Ĝi enhavas nenion krom naturaj elementoj, kies koncentriĝo ebligas ĝian utiligon per etaj dozoj en ŝparema kaj facila uzado.

Unufoje uzite, ĝi instigas al konstanta uzado. SPICE-ERBO tuj sin montras nepre necesajo por la plejbona kuirarto.

Por la preparado de supoj, viandsukoj, fiŝaĵo, vaporumita viando, viandmiksaĵoj, viandpasteĉoj, kort- kaj ĉasbirdaĵo, ĉiuj specoj de fritita viando, kaj vegetaraj manĝaĵoj, ĝi estas tute nesuperebla.

ĜIAM ĜI ESTAS TUJ PRETA POR UZADO.

Elmontrita ĉe la Foiro de Lyon, Marto 1-15, 1919.

Havebla en London ĉe John Barker & Co., Kensington, ĉe Selfridge & Co., kaj ĉe Zenito Cuisine, 4, Cheniston Gardens, Wright's Lane, Kensington, ankaŭ ĉe Jas. Wilson, Ltd., George Street, Edinburgh, A. Haxton & Sons, St. Andrews, N.B., kaj ĉe spicistoj aliloke.

Valora Receptaro estas enfermita en ĉiu skatolo.

Fabrikata nur de

FRANK H. LOCKYER SUPPLY Co., Ltd.,
Liverpool, ANGLUJO.

HAND-MADE
HANDKERCHIEFS, DOYLEYS, TABLE CENTRES,
TABLE CLOTHS, COLLARS, CUFFS, APRONS,
INSERTIONS, EDGINGS, Etc.

John P. Nix,

BELGIAN LACE

:: IMPORTER ::

The Hundred, Romsey, HAMPSHIRE.

PRINCESSE, BRUSSELS NEEDLE-POINT
CLUNY, BRUGES, FILET, VENISE, Etc.
AT HALF LONDON PRICES.

NOTE :—5% of all moneys received for lace sold through
this advertisement will be devoted to the B.E.A.

SEND POSTCARD FOR ILLUSTRATED CATALOGUE.

THE

Esperanto

Blend of Purest SCOTCH

WHISKY.

SPECIAL NOTICE.

Owing to Government Restrictions, we have been compelled to withdraw this Whisky from general sale. Former Clients will be supplied to a limited extent in accordance with the supplies at our disposal.

BUCHANAN, SCOTT & CO.,
Garthland Street, GLASGOW.

THE BEST FOR ALL LANGUAGES.

Gregg

Shorthand

EASY

TO LEARN,
TO WRITE,
TO READ.

All characters light; no thickening. Vowels inserted in natural order. This makes reading as sure as longhand.

Esperanto adaption 1/6, post free 1/7½.

In the "Gregg Shorthand Magazine" for November there began a series of lessons on Esperanto by M. C. Butler; Specimen No. 7d. post free.

THE GREGG PUBLISHING Co.,
7, GARRICK ST., W.C.2.

VIVO DE ZAMENHOF.

La VIVO DE GENIULO ĉiam interesas la kleran homon, sed la ĵus-aperinta klasika verko

"VIVO DE ZAMENHOF"

havas, por la Esperantistoj, intereson netakseblan Verkita en bela kaj simpla stilo de EDMOND PRIVAT, sub aŭspicioj de la "MEMORIGA KASO BOLINGBROKE-MUDIE".

PREZOJ: { BROŝURITA. 3ŝ. 3p. (16 Respondkuponoj) } afrankite.
TOLEBINDITA. 5ŝ. 4p. (26 ") }

La verko enhavas 204 paĝojn, kun multaj belaj ilustraĵoj, kaj faksimilo de la "Titolpaĝo de kajero Zamenhofs, 1881."

La Tole-bindita eldono estas efektive "Edition de luxe", kaj taŭgas kiel donaco.

BRITA ESPERANTISTA ASOCIO, 17, Hart Street, Londono, W.C.1.

YOU CAN MASTER ESPERANTO

in the quietness and privacy of your own home, without being retarded or hurried by other students, and without being compelled to attend class at a certain time or lose a lesson.

These are some of the advantages offered by the CHAPMAN Correspondence Courses, which have proved so successful in the case of pupils throughout the English-speaking world. There are Four Esperanto Courses.

PRELIMINARY COURSE—for Beginners and Re-beginners.

ADVANCED COURSE—which will enable you to secure the Advanced Certificate.

THE LITERARY TRANSLATION COURSE—will cultivate your style, and teach you how to use the Language effectively.

COMMERCIAL TRANSLATION COURSE—for those who wish to exercise themselves in the commercial use of Esperanto.

Single Course ... 1/- 2 Courses ... 36/-

3 Courses ... 3/- 4 Courses ... 70/-

Write for particulars of these Courses to-day, and enclose a translation of the following for free criticism.

"The brothers played in the field for two hours, and then returned home, as had been arranged the day before."

Ask for a copy of January "La Nia," which discusses the subject—

"Which Magazine should I take?"

ALBERT CHAPMAN, F.B.E.A. (Hons. Diploma), M.S.P., Walton Highway, Wisbech.

Songo de Someromeza Nokto

("A Midsummer Night's Dream")

verko de la plej glora angla dramisto

WILLIAM SHAKESPEARE

TRADUKIS

LOUISE BRIGGS

"Ŝajnas al mi ke la tradukinto plene trafis la spiriton de la originalo; kaj la stilo tra la tuto estas tiel bona ke ĉi tiu traduko ja povas okupi lokon inter la plej bonaj specimenoj de nia esperanta literaturo—inkluzive de la similaj verkoj de D-ro. Zamenhof mem."

J. MABON WARDEN

(Prezidanto de Brita Esperantista Asocio).

Represita el "Literaturo" post tre zorga korektado kaj plibonigo, kaj kun aldono de utilaj notoj.

Belege presita sur bona papero.

PREZOJ:—

KARTEBINDITA: 2ŝ. (Sm. 1.00) afrankite 2ŝ. 3p. (Sm. 1.12) (Ni rekomendas por sendo eksterlanden).

TOLEBINDITA: 2ŝ. 6p. (Sm. 1.25) afrankite 2ŝ. 9p. (Sm. 1.37) (Ni rekomendas por propra uzo).

LEDEBINDITA: 5ŝ. (Sm. 2.50) afrankite 5ŝ. 3p. (Sm. 2.62) (Ni rekomendas por donaco).

Oni mendu ĉe

B.E.A., 17, HART STREET, LONDON, W.C. 1 ANGLUJO.

Japana Esperanta Komerca Korporacio,

Importado kaj Eksportado
70, JAMAŜITA-ĈO, JOKOHAMA.

KODOJ TELEGRAFAJ

ABC 5a eldono kaj plibonigita
Bentley'a; Lieber'a; Western
Union

ADRESO TELEGRAFA

"ESPERANTO JOKOHAMA"

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL. XVII. N-RO 190.

JANUARO, 1921.

PREZO 6 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO.—*En Britujo*, afrankite: por unu jaro, 6 ŝilingoj; unu numero, 6 pencoj.

Eksterlande, afrankite: por unu jaro, 6 ŝilingoj per poŝtmandato aŭ 30 respond-kuponoj kun poŝtsignoj.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato. Sin turni al la Sekretario, 17, *Hart-street*, London, W.C.1.

REDAKCIO.—Manuskriptojn k.t.p. oni volu sendi al la Redakcio, 17, *Hart-street*, London, W.C.1. Tradukintoj, antaŭ ol sendi siajn verkojn, volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Redakcio rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendas artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.—Pri anoncoj sin turni al la Administracio, THE BRITISH ESPERANTIST, 17, *Hart-street*, W.C.1.—Privataj anoncoj pri Esperantistaj naskiĝoj kaj edziĝoj estas enpresataj po 3 ŝilingoj por kvar linioj.

ENHAVO.

	Paĝo.
Deklaracio de la Esperantista Akademio. 1-a Parto	1
League of Nations and the International Language	2
Recenzoj	4
Competition for Boys and Girls. JANE BAIRD ...	5
Dek-dua Brita Kongreso en Harrogate. J. T. HOLMES	5
Coming Events. Press Notices	6
B.E.A. Officeja Babilado	6
Notices.—General and Council Meetings	7
Candidates for Membership, New	
Fellows, Examinations, Donations,	
Publications' Fund, F.K.I.	8

AL ĈIU LEGANTO NI DEZIRAS FELIĈAN NOVJARON.

Esperantista Akademio.

Deklaracio.

Decembro, 1920.

Nelonge antaŭ la eksplodo de la milito la Akademio publikgis la *Duan Oficialan Aldonon* al la U. V. (1). Pro multaj materiaj malhelpoj kaj baroj, pro neebleco de internacia interkomunikiĝo, pro la morto de ĝia prezidanto, pro la neregula situacio de triono de ĝiaj anoj, kiuj estis rebalotoj, ĝia laboro kompreneble haltis kaj *ne povis ne halti*.

Sed tuj, kiam la cirkonstancoj ebligis la regulajn balotojn kaj la refunkciadon de niaj Lingvaj Institucioj, la Akademio, senbrue kaj senreklame, sed senprokraste kaj diligente, rekomencis labori. Ĝi ne nur preparas la baldaŭan starigon de la *Tria Oficiala Aldono*, sed ĝi priesploras ankaŭ kelkajn aliajn urgajn demandojn, kaj speciale la preparadon de Teknikaj vortaroj.

Tial ke estas certe, ke la antaŭa labormetodo estis iom malrapida, la Akademio atente ekzamenos la problemon pri eventuala reorganizo de la Lingva Komitato kaj modifoj en ĝia regularo.

Ĉar, aliparte, pro troa diskreteco kaj nesufiĉa publikeco de la laboroj de la Akademio kaj de la Lingva Komitato, multaj Esperantistoj estis inklinaj malprave kredi kaj malĝuste diri, ke la Lingvaj Institucioj dormetas, tial la Akademio de nun konigos la disvolviĝon de

siaj laboroj per komunikoj sendotaj al la Esperanta gazetaro. La plenaj oficialaj dokumentoj aperos, kiel kutime, en la *Oficiala Gazeto*. La Akademio danke akceptos ĉian kunlaboradon de spertaj kaj kompetentaj Esperantistoj.

La jena deklaracio montras, kiaj estas, laŭ ĝia opinio, la devoj de la Esperantistaro kaj tiuj de la Lingvaj Institucioj.

1.—Difino kaj devoj de la Esperantistaro.

Esperanto estas lingvo, kaj same, kiel ĉiuj lingvoj, ĝi estas indiferenta ilo, kiu povas servi al kiu ajn celo kaj ideo. "Ĉiu ideo aŭ espero, kiun tiu aŭ alia Esperantisto ligas kun la Esperantismo, estas lia afero pure *privata*, per kiu la Esperantismo ne respondas." Sekve "Esperantisto estas nomata ĉiu persono, kiu scias kaj uzas la lingvon Esperanto, tute egale, por kiaj celoj li ĝin uzas. Apartenado al ia aktiva societo esperantista por ĉiu esperantisto estas rekomendinda, sed *ne deviga*" (Bulonja Deklaracio).

Ĉar Esperanto estas *vivanta* lingvo, ĝi evoluas laŭ natura maniero, same, kiel la naciaj lingvoj, per iomaj post iomaj aldonoj aŭ ŝanĝiĝoj, laŭbezzone eniĝantaj en la uzadon. La sorto de nia lingvo kuŝas do en la manoj de la Esperantistaro mem.

(1) Tute pretaj por publikigo estas ankaŭ la korektoj—aprobataj de la L. K.—de eraraj tradukoj en la *Universala Vortaro*.

Tamen ĉi tiu povo kaj libereco de la Esperantistaro por riĉigi la lingvon kompreneble ne estas senlima kaj senbrida, nek devas degeneri en pereigan anarkion. La Esperantistaro havas la rajton libere uzi la lingvon; ĝi ne rajtas detrui kaj pereigi ĝin. Evolucio natura tute ne samsignifas, kiel evolucio kaprica, senkritika, senpripensa. Ĉar Esperanto estas *internacia* lingvo, ĝia natura evolucio devas fariĝi *internacie*, unuece kaj ĉiulande sammaniere, ne malhelpante la internacian interkompreniĝon. Severa unueco, estante nepra kondiĉo de internacia interkompreno, estas nepra kondiĉo de ekzistado de lingvo internacia, kiun baldaŭ mortigus la pereiga disfalo je diversaj dialektoj.

Tiu ĉi mortiga danĝero ne estas duba, ĉar ĝi kuŝas en la kondiĉoj mem de la vivo de internacia lingvo; la uzantoj de *nacia* lingvo, pro la praktikaj necesoj de konstanta interkomunikiĝo kaj interkompreniĝo, ne povas libere ŝanĝi aŭ riĉigi la lingvon laŭ persona gusto kaj kaprico; ilia libereco estas severe limigata de la necesa tuja komprenebleco. Por ke ili estu komprenataj, ili devas paroli sammaniere, kiel ĉiuj ĉirkaŭ ili parolas. La konstanta praktika uzado de la lingvo estas do konstanta senkonscia korektilo kaj kritikilo.

Kontraŭe, almenaŭ en la nuna propaganda periodo, oni ne uzas la *internacian* lingvon por la ĉiutagaj praktikaj urĝaj bezonoj de la vivo. Tial la malsamkutimaj kaj malsamtradiciaj homoj, kiuj ĝin uzas nur intertempe kaj precipe skribe, ne povas rimarki, ĉu ili estas komprenataj aŭ ne, kaj ili ne estas devigataj korekti pro nekompreniĝo sian malbonan lingvaĵon.

Por eviti la eblan disfalon de nia lingvo, estas do necese, ke ĉiu Esperantisto, konsciante sian devon, sin korektu mem per interna memvola, plej severa disciplino, inspirante al ĉiuj per sia ekzemplo profundan respekton al la lingvo Esperanto. Neniam oni tro firme konvinkigos, ke nian Esperantan lingvon oni devas konsideri kun sama respekto, kiel niajn gepatrajn. Neniu certe kuraĝus enkonduki sisteme kaj amase aŭ kaprice en ilin novaĵojn aŭ ŝanĝojn, ĉar tiamaniere oni fariĝus nur ridinda.

La unua kondiĉo de normala progresado, la ĉefa kondiĉo de ne ŝajna sed plena libera vivo, estas tiu profunda respekto, kiu malebligos, ke oni serĉu sen absoluta neceseco novan vorton aŭ esprimmanieron. Neniu, eĉ la plej konservema, malpermesas al ĉiu Esperantisto uzi novan vorton, se ĝin li nepre bezonas. Sed de ĉiuj ni rajtas postuli, ke novaĵoj oni neniam enkonduku senutile kaj senbezone. Cetere, rimarkinde estas, ke ju malpli da fremdaj lingvoj iu konas, des pli facile li alportas novajn esprimojn kaj ilin senĝene defendas kun insisto, forgesante, ke la rajto krei vorton estas tute escepta kaj ke tiu ĉi sola ĝin havas, kiu funde scipovas kaj posedas la lingvon. Ni do devas esti *tre singardaj* kun ĉia perfektigado kaj riĉigado de la lingvo, kaj ni devas provi novaĵojn nur en okazoj de elektiva neceseco.

En la Antaŭparolo de la Fundamento de Esperanto, Zamenhof mem klarigas tute precize la manieron, kiel la lingvo povas riĉiĝadi kaj perfektigiĝadi per vojo *natura* kaj libera, sed ankaŭ internacia, singarda, senkonfuza kaj sendanĝera: Ĉiu Esperantisto povas riĉiĝadi la lingvon per novaj vortoj, ĉu senkonscie, ĉu konscie, sed neniam senkritike kaj senpripense. Li rajtas provi novan vorton nur "per konsiliĝado kun tiuj personoj, kiuj estas rigardataj, kiel la plej aŭtoritataj en nia lingvo, kaj zorgante pri tio, ke ĉiuj uzu tiujn vortojn en la sama formo." Plie, la novaĵojn vortojn "oni devas uzadi nur en la literaturo." Estas ĉies devo, antaŭ ol uzi novan vorton, zorge konstati, ke ĝi ne estas *superflua*.

Ĉiuj Esperantistoj konstante rememoru tiujn saĝajn majstrajn konsilojn.—(*Daurigota*).

League of Nations.

Document de l'Assemblée 194.

International Language.

The League of Nations, well aware of the language difficulties that prevent a direct intercourse between the peoples and of the urgent need of finding some practical means to remove this obstacle and help the good understanding of nations.

... follows with interest the experiments of official teaching of the international language, Esperanto in the public schools of some members of the League.

... hopes to see that teaching made more general in the whole world so that the children of all countries may know at least two languages, their mother tongue and an easy means of international communication.

... asks the Secretary General to prepare, for the next Assembly, a report on the results reached in this respect.

Draft resolution presented by:—

MM. Octavio (Brazil); Restrepo (Colombia); Doret (Haiti); Lafontaine (Belgium); Huneeus (Chile); Wellington Koo (China); Lord Robert Cecil (South Africa); Schanzer (Italy); The Jam de Nawanagar (India); Benes (Czecho-Slovakia); Emir Zoka en Dowleh (Persia).

The above resolution was read in French and English to the session of the Assembly on the 11th Dec. and referred to the Technical Commission, which on the 18th December presented to the Assembly a very favourable report recommending an official enquiry into the teaching of Esperanto. This report was read by M. Lafontaine, Belgian delegate and adherent of Esperanto, in his own name. M. Gabriel Hanotaux, speaking in the name of the French delegates, vigorously opposed it, demanding that the French language should be made officially universal and begging that discussion on the subject should not be allowed. The President, M. Hymans (one of the Belgian delegates and an opponent of Esperanto) immediately put to the vote the question of postponement of the matter, and this was eventually carried, thus preventing all discussion.

Press Opinions.

FORTY NATIONS CONFER AT GENEVA.

FIVE OFFICIAL LANGUAGES.

"Something occurred on Saturday (Nov. 20th) of which more will be heard; the representatives of eighteen States, of which fourteen were Spanish-speaking (the remainder were Mr. Fisher, a Belgian, a Dane, and a Swiss) moved a resolution that Spanish be adopted as one of the official languages of the Assembly. The motion was referred to Committee, but not before Signor Tittoni had warned the Assembly that if it were passed he was going to move the adoption of Italian too. Already the International Labour Bureau has been forced to adopt German as an official language besides French and English, so that with any luck the League will soon be blessed with five official languages. I wish to go on record as a prophet here and now: I predict that within two years at the most the League will be forced seriously to consider Esperanto as the only practical alternative to a Tower-of-Babel policy.—*Manchester Guardian* (Weekly) 26 Nov.

THE GIFT OF TONGUES.

BY H. WILSON HARRIS.

A two-years' course of assiduous attendance at international conferences entails, among other privileges and disabilities, an extensive experience of interpreters.

No one will dispute the proposition that the interpreter is a necessary evil. In the full sense, indeed, no speaker worth listening to can be interpreted. All that can be done is to convey to an audience some approximation to the general content of a speech delivered in a language half of them have failed to understand. Mr. Balfour emphasised that in an address he gave here last week. The language difficulty, he pointed out, was a far more serious handicap to a body like the League of Nations than was commonly recognised. A speaker was prevented from ever getting into full rapport with half his audience. While he spoke in one tongue the delegates familiar with another sat restless and impatient, and when the translator was doing his part the other half were animated by the same emotions.

Interpreters and Their Ways.

Be that as it may; we are dependent for the present on interpreters, and some study of their art is perhaps worth making. There are one or two who in the last two years have made their reputations unassailable.

Here at Geneva the corps of interpreters is large, for the work is heavy. And the range of capacity is correspondingly wide. There is the man who appears to have been born with a potato in his throat, and to have it firmly fixed there still—an abnormality not conducive to that clarity of utterance essential above all things in a translation of public speeches. There is the interpreter who wastes precious time by an intolerable deliberation of utterance. The interpreter who conveys the sense with a cheerful and complete indifference to the actual words of the speaker he is translating, the interpreter who has to be interrupted by an indignant orator protesting that what he said was something entirely different.

The Perfect Interpreter.

But I take up my pen, as the Victorians put it, not to criticise the race of interpreters, but to praise. For if the first Assembly of the League of Nations has not brought to light the perfect interpreter, at least it has come within measurable distance of that achievement. Last week a surprising incident occurred. Mr. Barnes made a very notable speech on the relations between Poland and Soviet Russia. His peroration, on the cry of the world for peace, with the burial of the Unknown Warrior as his text, was moving and impressive, and everyone in the Assembly familiar with the English tongue broke into impulsive applause as the speaker finished and took his seat.

Then the interpreter rose. He did not merely translate. He reproduced not words, but feeling, atmosphere, appeal. His delivery was that of the speaker who throws his soul into his utterance. He glanced at his notes now and then, but his eyes were perpetually on his audience, and a marvellous memory carried him with astonishing fidelity along every rise and fall, every turn and twist of the path the English delegate had traced out in his own tongue. At the end the delegates who knew French only burst into rounds of cheers as spontaneous, as sustained, and as universal, as had greeted the close of the original speech.

Such an incident has happened only once before in the Assembly, and that was when the same interpreter

rendered Lord Robert Cecil's great speech in the opening week into lucid, finished, unfaltering French. The brilliance of the translation that day too was a matter of general comment, and at the close of the sitting a suggestive light was thrown on the secret of ideal interpretation.

The Secret of Success.

I ought before this to have paid tribute by name to Dr. Privat, of Geneva University, to whom both Mr. Barnes and Lord Robert owe the reception their French-speaking colleagues gave them—particularly as he is well known in certain circles in England as a former language-master at Bedale School—and the more so since he revealed to me in a casual phrase what may be after all the ultimate secret of true interpretation.

I happened to be with Lord Robert Cecil at the close of the sitting in which he made the speech I have touched on. As we were talking Dr. Privat passed, and Lord Robert turned to thank him warmly for the service he had rendered. "Ah," he answered, in a revealing phrase, "the heart was in it." That explains much. Heart, indeed, is not enough alone, and Dr. Privat has no lack of brain, but the common theory is that brain is sufficient in itself to make an interpreter. In any case, I should have doubted it. After hearing Dr. Privat's judgment I doubt it more.

Singularly enough, Dr. Privat is an enthusiastic evangelist of Esperanto, which is going to put him finally out of business.—*The Daily News*, December 14th.

[The present generation of Esperantists probably only know Edmond Privat as the author of "Karlo" and the recently issued "Vivo de Zamenhof," but to those of the older generation his name is that of one of the most gifted and enthusiastic pioneers of our movement. It was in 1905 in the wonderful First Congress of Esperanto at Boulogne that he—a Swiss boy of fifteen—made his first public speeches, of course in Esperanto, before an international audience, and proved himself even then a real orator. He had the temerity to invite the second congress to Geneva, where it was successfully held. English, he acquired perfectly in the course of long visits to this country and to America. Frequently we have heard him speak in English with an eloquence, force and beauty of style only surpassed when he spoke in Esperanto. In that language many will remember his fine speech on Esperanto literature in the Flemish Theatre at Antwerp, in 1911.

We heartily congratulate him on his success as an interpreter to the League of Nations Assembly, but knowing him so well we are not surprised at it.—E.A.M.]

BLICK TYPEWRITER FOR SALE.—Splendid condition; in portable oak case. With Esperanto accents. Property of Miss Helen Boord. The B.E.A. has instructions to hand over the whole of the proceeds to the Church Esperanto League as a donation from Miss Boord. Minimum of £5 5s. required. Best offer over this figure will secure the machine, which is worth at least 12 guineas. On view at the B.E.A., 17, Hart St., W.C.1., to whom offers should be sent, marked "Blick."

National Library for the Blind.—18, Tufton Street, London, S.W. 1. The Hon. Secretary of the *Esperanto Section* of the N.L.B. acknowledges with very sincere thanks the receipt of an anonymous gift of £1, being the first instalment of £13 per annum at 5s. a week.

Recenzoj.

Vivo de Zamenhof, verkita de D-ro Edmond Privat, ricevebla ĉe la Brita Esperantista Asocio, presita ĉe la Centra Presejo Esperantista; prezo, tri ŝilingoj; bindita, kvin ŝilingoj.

Veran internacian atmosferon havas tiu ĉi volumo: ĝi traktas la vivon de hebreo varsoviano ruslingva, ĝi eliras de franca presejo kaj de brita eldonejo. Veran homaran atmosferon ĝi elspiras, ĉar ĝi temas pri homo, kiu antaŭ ĉio estis homaramanto, kaj ĝia eldona kosto venas de kaso starigita por memorigi nian fervoran ĉiam sindonan amikon Harold Bolingbroke Mudie. Kun akra doloro ni bedaŭras la morton de nia karega majstro Zamenhof kaj de nia amata samideano Mudie. Kruela la sorto, kiu forkaptis tiujn du animojn dum ni povis atendi ankoraŭ multajn jarojn de ilia gvidado kaj helpo. Formortis iliaj personoj, kiel niateme formortos ankaŭ ni, sed ilia ekzemplo restas nepereigebla por instigi nin kaj ĉiujn bonvolajn homojn al nelacigebla penado por nia komuna celo.

Per klara kaj simpla stilo D-ro Privat rakontas la okazaĵojn de tiu nobla vivo de Zamenhof. Legante, ni partoprenas la indignon de knabo, kiu trovas sian mondon regata de la fortoj de maljusteco, kaj, jam sopirante la bonon, metas antaŭ si la vivlongan taskon trovi kaj diskonigi ian elirejon el la mizeroj de intergenta malamo.

Ni sekvas la studenton al la universitato, kie li vivas tre malriĉe, sed ĉiam tenante en koro sian amatan projekton kaj ĉiam plibonigante la lingvon, kiu servos kiel ĝia rimedo. La junan doktoron ni vidas ĉiam baraktanta kontraŭ materialaj malfaciloj, ĉiam bonkore laboranta por malriĉaj klientoj, ĉiam kuraĝe antaŭenpuŝanta siajn preparojn.

En 1887 li publikigas sian jam tute pretan Lingvon Internacian—kaj la mondo preskaŭ ne rimarkas ĝin. Tamen la semoj estas semitaj, kaj grade ili kreskas, jen unu, jen alia, kaj produktas novajn semerojn. Batojn post battoj ricevis la afero, sed la afero ne mortis, kontraŭe ĝi kreskis.

Tiam, en 1905, okazis tiu memorinda manifestacio, la kongreso en Bulonjo-sur-maro. Ĉiu, kiu ĉeestis ĝin, ricevis impreson neforgeseblan, kiun eĉ la inferaj spertoj de la mondmilitado neniam forviŝos de lia spirito. La lingvo Esperanto, li konstatis, estas vera, taŭga solvo de la lingva problemo, la muroj inter la popoloj dividitaj jam ŝajnas ekdisfali sub la battoj de la spirito de komuna frateco intergenta. Anguleto de dika vualo kvazaŭ leviĝis kaj lasis al la okulo spirita momentan ekvidon en la Dian regnon sur tero, kiun ni ĉiuj sopias, sed kiun ni ne povas realigi nur pro manko de fido.

“Ho, kara naiveco de l’Bulonja tempo!” tiel ekkrias nia aŭtoro Privat. Sed ĉu la impresoj de la Bulonja kongreso estas vere kalkuleblaj kiel nura naiveco? Kompreneble, diversaj kongresanoj ricevis diversajn sentojn, sed saĝa mondkonanto neniel lasis sin supozi, ke la spertoj de la homoj plenigantaj unu ĉambregon jam farus la miraklon, ke la tuta homaro tuj komencos sin ami reciproke, kaj tuj haltigos la militajn preparojn jam vige faratajn, kiuj fatale devis pli aŭ malpli baldaŭ eksplodi en diablajn karnavalon de freneza hombuĉado. Se ni permesis al ni esperi, ke iel la diplomatoj povos senfine prokrasti la eksplodon, ĝis la nacioj havos tempon lerni iom da saĝeco, tio ne starigis la iluzion kvazaŭ pro la Bulonja tempo la minacata eksplodo ne povas okazi. Ne, sed Bulonjo klare instruis al ĝiaj ĉeestantoj, ke la regno de reciproka bonvolo inter diversnacioj estas io sendube atingebla, kaj ke unu ĝia perilo, la lingva egaleco “sur neŭtrala

fundamento,” estas jam atingita. La tezo, kiun ni jam antaŭe pruvis al ni teorie kaj logike en niaj studejoj, ke Esperanto estas taŭga ilo por ĉiufaka interkompreno, subite en Bulonjo fariĝis jam ne tezo sed nekontraŭstarebla mirinda efektivaĵo.

Al, Bulonjo ni venis konvinkitaj sed timemaj: en la tiea Urba Teatro ni kun surprizo konstatis, ke eĉ la duonon de la vera vero ni antaŭe ne imagis. La deziro al interhoma frateco videble ekzistanta en la koroj de la kelkaj centoj da ĉeestantoj, ĉu ĝi ne ne ekzistis ankaŭ en la koroj de kelkaj milionoj da aliaj homoj? Jes, kompreneble ĝi ekzistis en ĉiuj anguloj de la mondo; nur mankis ĝis nun la rimedo por unuigi la fortojn de la bono en ĉiopovan potencon. Kaj jen sonis en niaj oreloj la dolĉaj tonoj de la lingvo, kiu ja povas ludi la deziratan rolon. Ĉu ni ne rajte sentis ĝojan esperon? Ĉu tio ne ekbruligis en ni lumon, kiun la inferaj spertoj de la postaj jaroj neniel estingos? Venis la promeso, sed ankoraŭ ne venis ĝia plenumo. Certe ĝi venos, sed nur post jaroj de forta penado. Tamen la espero de Bulonjo tute ne pereis en la mondmilito: ĝi estas fondita sur roko de forta konvinko, kaj ankoraŭ instigas al pacienca laboro por la fina triumfo de nia idealo.

Okazis aliaj kongresoj en la sekvantaj jaroj, ĉiu kun sia aparta signifo kaj influo sur la Esperantan aferon. Sekvis la granda perfido, naŭza ripeto de biblia historio, kiam unu nia amata kaj fidata gvidanto kruele trompis nian konfidon. Tra ĉiuj sukcesoj, sub ĉiuj battoj, Zamenhof fidele sin tenis al la spirito de Homaranismo. Tio faris lin modesta sed kuraĝa en la publika flanko de lia vivo, fervora en bonfarado al sia maliĉa klientaro, justa en ĉio kaj konscienca en sia senfina laborado. Trafe diris pri li lia malnova servantino pola: “Li neniam pekis.”

Multe kaj tre efike jam laboris D-ro Privat por nia afero, sed tiu ĉi historio, kiun ĉiu vera Esperantisto devas legi, restos almenaŭ unu el la plej meritaj el liaj laboroj.—A.E.W.

Oficiala Jarlibro de la Universala Esperanto-Asocio, 1920.—Kio estas la plej efika propagandilo, kiun ni havas por nia movado? Ĉiu ano de la UEA. tuj respondos: “La Oficiala Jarlibro de la UEA.” Kaj efektive, estas nenia dubo, ke tiu Jarlibro estas ne nur vera “*vade mecum*,” por la Esperantistoj, sed ankaŭ bonega propagandilo por varbi la ne-Esperantistojn!

La 1920’a eldono, kvankam ne tiel ampleksa kiel antaŭ la milito, estas bele presita sur bonega papero, kaj enhavas kvar partojn. La unua parto estas Enciklopedio, en kiu troviĝas informoj pri diversaj aferoj de internacia graveco.

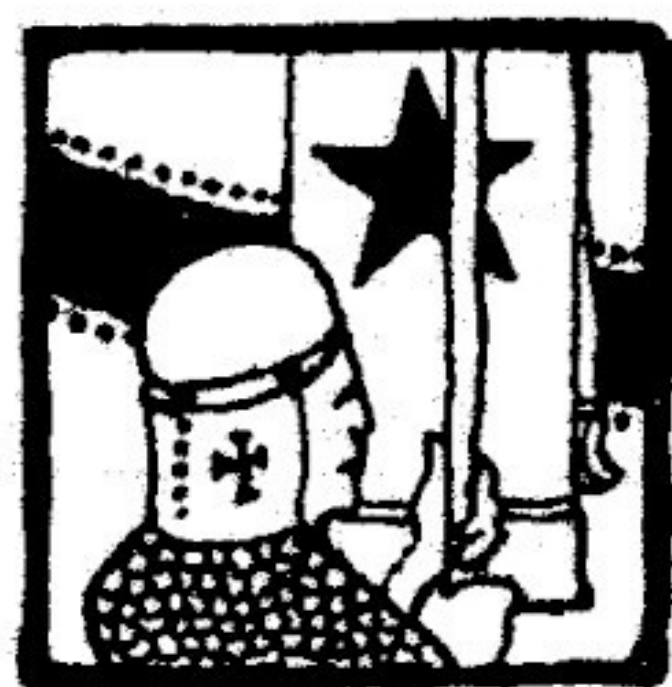
La dua parto nomiĝas ESPERANTISMO, kaj enhavas informojn pri la historio, kaj organizo de nia movado; ankaŭ detalojn pri la UEA., kaj progreso dum la lasta jaro.

La tria parto pritraktas la CENTRAN ORGANIZON de UEA, kaj enhavas adresaron de la Delegitoj kaj Esperantaj Grupoj, laŭlandan liston de la lokoj, kie UEA. estas reprezentata, kaj liston de Esperantaj Entreprenejoj.

La lasta parto, INTERRILATA ADRESARO, konsistas el anoncetoj pri korespondado.

Tiun Jarlibron devas posedi ĉiu samideano. La sola rimedo por ĝin akiri estas fariĝi membro de la UEA. kies Londona Oficejo estas ĉe 17, Hart Street, W.C. 1.—Eĉ. E. I.

UEA nin informas, ke la libro de S-ro Mahn “Al la forbuĉataj popoloj,” ne estis de ĝi eldonita.

Competition for Boys and Girls.

Conducted by
Miss JANE BAIRD.

This Competition is limited to boys and girls of not more than 15 years of age. Competitors must write their solutions on a postcard addressed "KONKURSO," c/o Miss JANE BAIRD, 95, Bellevue Road, Edinburgh, and add their age and the name of their school. A Monthly Prize will be given, and at the end of the Competition special prizes will be awarded to those who obtain the highest number of marks.

N.B.—It must be understood that Solutions are the competitors' unaided work.

In schools where Esperanto is taught it is suggested that the teacher collect the cards and send them in under an envelope, to save postage.

FIRST COMPETITION (New Series).

Postcards to be sent not later than 31st January.

(a) Diamantaĵo.

(1) Konsonanto; (2) speco de ledο; (3) troviĝas sur ŝipo; (4) milita oficiro; (5) temp. periodo; (6) malgranda besto; (7) konsonanto.

(b) Vestoj.

Eltrovu la nomojn (nur radikojn) de vestoj kaŝitajn en la jenaj frazoj:—

1. Sur mia rozarbo troviĝas multaj belaj ruĝaj kaj bonodoraj rozoj.
2. Mi estas certa, ke vi ja konas tiun sinjoron.
3. Ĝuste je tiu momento la helpanto flustris ion al li.
4. Rapiĉu! Jam tro longan tempon vi devigis nin atendi vin.
5. La ornamriĉa pelvo estas farita el pure blanka alabastro.
6. Ĉu oni povas diri 'la kofra kovrilo' anstataŭ 'la kovrilo de la kofro'?
7. Mi tre bedaŭras, ke via edzo ne povos akompani vin morgaŭ.
8. Ju pli diligente oni studas, des pli lerta oni fariĝas.
9. Mi esperas, ke la vetero baldaŭ plibeligiĝos.
1. Mi audis, ke iu riĉa parenco ŝia testamentis al ŝi grandan monsumon.

RESULT OF THE EIGHTH COMPETITION.

The highest number of marks in this competition has been gained by:—

JOHN DRINKLE (age 13),
Green Lane, C.C. School,
Patricroft.

Hon. Mention (29 marks).—S. Bartles, R. Beswick, G. Bosson, K. Bent, S. Brown, J. Buck, M. Butters, S. Chapman, W. Craythorne, J. Croft, E. Davies, C. Derbyshire, J. Egerton, J. Evans, B. Goodwin, E. Gordon, E. Hall, S. Hooley, R. Jones, H. Kenyon, D. Lee, A. McNamee, E. North, T. Pounder, N. Rostron (12), C. Shadbolt, A. Sharples, A. Shires, H. Smith, F. Stuffs, E. Tyreman, J. Warrington, F. Wilkinson, A. Williams, E. Williams, Green Lane C.C. Sch., Patricroft.

Number of competitors on roll, 321.

Number of competitors in 8th Competition, 146.
(increase of 61 competitors).

Dek-Dua Brita Esperantista Kongreso.

Harrogate, je Pentekosto 1921, 13a ĝis 17a de Majo,

La antaŭaranĝoj por la Kongreso bone progresas. La Urba Konsilantaro senpage disponas la Teknikan Lernejon al ni, kaj en ties ĉambroj okazos la Esperantistaj kunvenoj. Publika propaganda kunveno kaj fantazia kostuma balo havos lokon en la Vintraj Ĝardenoj, belega konstruaĵo en la centro de la urbo. Infanoj prezentos ian teatraĵeton de nia eminenta samideano, F.ino Briggs. La kongresa karto kostas tri ŝilingojn kaj ses pencojn ĝis la 18a de Aprilo; poste la prezo estos kvin ŝilingoj. Kongresbileton kun numero unu oni aŭkcias por la profito de la kongresa kaso. Ĝis nun oni propoas dudek-kvin ŝilingojn. Kiu volas posedi ĝin, farante donacon al ni, tiu bonvolu sciigi min, kiom li proponas.

Jam stariĝis Garantia Kaso, kaj la ĝisnuna respondo estas kontentiga. Ĉu la bonvoluloj informos min kiel eble plej baldaŭ pri sia subteno. Ĉian promeson de kvin ŝilingoj ĝis —? oni danke akceptos. Se okazos malprofito (kiu, petere, ni certe ne atendas) oni pagos proporcie. La granda malfacilaĵo venkota estas pri loĝejoj. Ĝis nun la hotelestroj k.c. ne volas doni fiksitaĵojn prezojn, pro la preskaŭ ĉiutaga aliĝoj de kosto de manĝaĵoj. La Kongresantoj povas esti certaj, ke ni faros ĉion eblan kontentigi ĉies bezonojn. La laboro de la komitato fariĝos pli facila, se tiuj, kiuj jam vizitis Harrogate kaj trovis taŭgajn loĝejoj, bonvolos fari siajn proprajn aranĝojn, samtempe sciigante tion al mi. Tre verŝajne la fervojaj kompanioj organizos malkarajn vagonarojn, kiel je kristnasko. Tio multe helpas al ni, ĉu ne?

La North Eastern Railway Co., York, posedas belegan serion da lumbildoj priskribantaj la Valojn de Jorkŝiro. Tiu serio enhavas bildojn de Harrogate kaj ĝiaj ĉirkaŭaĵoj, kiel ankaŭ de kelkaj lokoj (Ripon, Fountain's Abbey) vizitotaj de la Kongresantoj. Esperanta legaĵo akompanas la lumbildaron. La Grupoj estas insiste petataj enmeti tiun eron en siajn programojn. La sola kosto estos la resenda. Petu "set C" de la Passenger Manager, Advertising Department. Ankaŭ mi prunteprenis serion da lumbildoj pri Harrogate kaj ĝiaj ĉirkaŭaĵoj ĉe amiko de Esperanto en Harrogate. Tiu povas esti luata ĉe mi kontraŭ sendkosto. Esperanta legaĵo akompanas ankaŭ tiun. Instigu viajn anojn aliĝi al la Kongreso, per tiuj du belaj programeroj.

La Konsilantaro de Harrogate eldonos esperantan gvidlibreton, ekzemplo de kiu estos donacita al ĉiu Kongresano.

Ĉiu Esperantisto aliĝinta sed ne ĉeestanta la Kongreson ricevos kongreslibreton, gvidlibreton, kaj belan emajliton insignon. Tiuj estos bonega memoraĵo pri Kongreso, kiu sendube estos la plej impona kaj grava ĝisnune okazinta en Britujo.

Aliĝu tuj kaj multnombre.

J. T. HOLMES, Sekretario,
Roundwood Grange, Baildon, Shipley.

Honours List (30 marks).—Kath. Langley, Lady Manners' School, Bakewell, Buxton; H. Ashworth, J. Barker, E. Bates, S. Beardmore, J. Bennett, F. Banks, A. Blackburn, H. Brooks, C. Brown, F. Bruce, A. Cottam, S. Davenport, E. Dowling, E. Earnshaw; E. Egerton, H. Firth, S. Flawith, J. Fletcher, W. Gardner, G. Hampson, F. Harley, E. Harris, E. Hayes, J. Haynes, John Holland, A. Jackson, F. Jackson, C. Johnson, D. Johnson, F. Jones, E. Kershaw, J. Lamb, F. Lees, E. Lewis, W. McClelland, E. McNamee, H. Marlow, S. Moss, T. Moss, M. Ogden, M. Orchardson, H. Pollitt, J. Robert, W. Rostron, A. Russell, A. Senior, E. Sheriff, E. Silence, W. Smith, A. Sunderland, E. Taylor, H. Tonge, F. Ward, L. Wood, C. Woolton, R. Worsley, M. Worthington, Green Lane, C.C. Sch., Patricroft.

Coming Events.

Divine Service will be held in Esperanto in Harecourt Church, St. Paul's Road, Canonbury, London, N.1, at 3.15, on Sunday, January 9th, 1921, when the address will be given by Mr. H. A. Luyken.

Rendezvous.—Except in case of more important meetings. *Saturday*: 3 p.m., "National Gallery," Room I. 4 p.m., Eustace Miles Restaurant, Chandos Street, W.C. 2. *Sunday*: 3.30 p.m., "Science Museum," Subway from South Kensington stations to Exhibition Road, and near entrance. 5 p.m., Lyons, upstairs, East of Knightsbridge tube, nearly opposite Hyde Park Hotel. Please wear star visibly i.e., on outer garment.

U.E.A.—A PROPAGANDA CONCERT and the ANNUAL MEETING of the London Members of the UEA, will take place at the Morley College, Waterloo Road, S.E.1., on SATURDAY, 22nd JANUARY, 1921. The UEA Meeting will be held in the afternoon, commencing at 3.30, and is expected to conclude at about 5.30 to enable those participating to have tea.

The Propaganda Concert will commence at 6.30 p.m., and will consist of various musical items and speeches on different phases of the Esperanto movement. The programme is in the hands of Mr. George J. Cox, and the arrangements for the UEA meeting are being undertaken by Mr. H. A. Epton, London Secretary of the U.E.A., and Mr. P. Blaise, *Komitatano de U.E.A.*

As this meeting will be the first large propaganda gathering in London since last summer, it is hoped that all Esperantists (whether members of the UEA or not) will attend; and bring their non-Esperantist friends with them. The hall will hold 300 people, and we must have it filled!

Notu la daton kaj horojn:—Sabaton, 22an de Januaro. U.E.A. Kunveno 3.30 p.t.m., kaj Propaganda Kunveno 6.30 p.t.m.

Propaganda Komitato. EKSMILITISTOJ.—Laŭ decido de la lasta Internacia Kongreso de ties organizaĵo, Esperanto estis akceptita kiel ĝia internacia lingvo, kaj oni rekomendis, ke ĉiu ano lernu Esperanton, por ke la delegitoj povu uzi la lingvon en la proksimaj kongresoj.

Kunlaborantoj estas petataj elserĉi en ĉiuj siaj regionoj la gvidantojn de tiu organizo kaj instigu ilin kaj la anojn de la lokaj unuiĝoj al la lernado de Esperanto, tiamaniere oni faros praktikan servon al nia movado. Bonvolu sciigi al mi la rezulton de via laboro.

NOVA PROPAGANDILO—Nia Komitato ĵus eldonis tre efikan folieton "A Modern Miracle." Ĝi taŭgos bonege por disdono aŭ enpoŝtigo kun leteroj al ĉiuj rondoj. Kunlaborantoj estas petataj uzi ĝin por propagando. La prezo estas 2s. 6d. per 100 folioj, aĉeteblaj ĉe la B.E.A. aŭ de la Hon. Sek., Liverpool, 11, Mayville Rd., Mossley Hill.

Press Notices.—*The Times, Daily News* (several), *Morning Post, Star, Evening Standard, City Press, Daily Herald, The Clarion* (Tom Groom on need for Esperanto in Socialist congresses), *New York Herald, The Nation* (Nov. 20th): On Learning Languages, by R.L.G., "Let me close these rambling remarks with a recantation. Before the war few things filled me with a greater sense of outrage than the manufacture and propaganda of Esperanto. But now I would rather that every Englishman should be able to read and speak Esperanto than that every Englishman should be able to read and speak French. With a medium of communication mutually understood

they would learn that the "aliens" and "enemies," the hatred of whom is so sedulously preached to them, are men in all things like themselves." *Christian, Friend, Christian Life, Church Times, The Guardian, Challenge, Church Family Newspaper, Record, Universe, John o'London's Weekly, Sunday Chronicle, Aberdeen Free Press, Aberdeen Evening Gazette, Bath Herald, Birkenhead News, Blackburn Weekly Telegraph, Blackpool Gazette, Bradford Times, Free Press (Pontypool), Glasgow News, Hereford Mercury, Huddersfield Examiner, Keighley News, Weekly Citizen (Leeds),* long article by J. W. Mann, *Liverpool Courier, Manchester Guardian, Middlesex County Times, Newcastle Chronicle, Newcastle Daily Journal, Portsmouth Times, Portsmouth Evening News, Reading Mercury, The Scotsman* (Esperanto at the League of Nations and the Teaching of Esperanto, by Wm. Ross), *The Sheffield Weekly*, (six articles, one with an interesting account of some of the happenings in the recent Hague Congress, in Esperanto by J. T. Holmes), *Sheffield Independent, Southport Guardian, Torquay Times, Wigan Observer, Yorkshire Observer, Yorkshire Post.*

Matter for the Chronicle (preferably in Esperanto) should reach the Editor not later than 15th January. It will be inserted bi-monthly in future. Matter for "Coming Events" not latter than 20th every month.

British Esperanto Association, Inc.

OFICEJA BABILADO.

Jen nova fako en nia gazeto, kontribuota de la oficistoj de la B.E.A. Ni esperas, ke la notoj, kiuj aperos ĉiumonate sub tiu rubriko, ĉiam interesos kaj kelkafoje amuzos nian legantaron!

Plej taŭge eble estas komenci per priskribo kelkvorta pri nia oficejo kaj pri ĝia sidloko. Ĝi staras en Hart Street, ĉiutage pligraviganta strato en la mezo de la fama kvartalo Bloomsbury, kie, krom ni, troviĝas la Brita Muzeo, la Londona Universitato, kaj multe da aliaj gravaj asocioj. Miloj da personoj preterpasas kaj alrigardas niajn du fenestrojn, en kiuj montriĝas ĉiusemajne ŝanĝata ekspozicio de verkoj esperantaj. Unu semajnon ni montras Fontplumojn; en aliaj semajnoj aperas montroj de verkoj pri religio, blindularo, scienco, tekniko, k.t.p. En unu fenestro pendas kadro kun moveblaj literoj, kies devizo estas ofte ŝanĝata. El alia fenestro, ĉiam kiam permesas la vetero, flirtas la verda standardo, videbla de malproksime, kiu agas efektive kvazaŭ lumsignalo por la vizitanta samideano, allogante lin al la Verdstelejo!

Enirinte pordon, kaj trapasinte koridoron, la vizitanto eniras la unuan ĉambron dekstre, la butikon, kiu enhavas kelkmilojn da libroj. Tie ankaŭ troviĝas la Administranto kaj lia helpanto, kaj ofte Sro. Millidge, la Redaktoro. Post kelkvorta konversacio kaj ĉirkaŭrigardo (kaj ebla aĉeto!) nia samideano eniras duan ĉambron, kie sidas la Sekretario kaj stenografiisto. Post kelkaj salutvortoj kun la Sekretario, la vizitanto estas kondukata tra la provizejo en la Legoĉambron. En tiu ĉambro kunvenas ĉiumonate la Konsilantaro de B.E.A., kaj tie ankaŭ aŭdiĝas dufoje ĉiumonate la babilado (sole en Esperanto!) de anoj de la Brita Literatura kaj Debata Societo.

Sur granda tablo en la legoĉambro kuŝas 40-50 diversaj gazetoj esperantaj, kaj sur la muroj troviĝas la biblioteko de la B.E.A. kaj portretoj de eminentuloj, bildoj de kongresoj, k.t.p. En tiu ĉambro la vizitanto povas sidadi la tutan tagon, legante aŭ skribante, aŭ eble pripensante la utilecon de ĉi tiu centro de la Brita Esperantista movado!

Kaj tie ni permesos al ni lasi nian samideanon kaj reveni al nia interrompita laboro!

Our Great Clearance Sale.

We should like to draw attention to the announcement appearing in our advertisement columns regarding this Sale, which is, we believe, the first that has ever been held of Esperanto books. We haven't exactly engaged extra staff to cope with the expected rush of orders but we trust that our new policy of clearing off surplus stocks will be appreciated in a practical manner.

A Unique Competition.

Next month we shall give details of a unique competition open to all readers. *Do karaj amikoj, akrigu la kraĵonon kaj cerbon!*

Edinburgh Leads! London . . . ?

A splendid example has been set by the members of the Edinburgh Esperanto Society, who, desirous of helping the parent Association in a practical way, organized a bazaar and devoted the total proceeds, £70, to wiping off the deficit on the year's working, the remainder to be a donation to the Publications Fund. Some other groups have made similar efforts, as is shown by our Donations list of this and previous issues. The Chorley Society, for example, has just held a whist drive, realising £4 12s. for the Publications Fund.

To all concerned in these and similar efforts we tender warmest thanks, and recommend the idea to other groups.

Will the London Club be content to be outdone by Edinburgh, we wonder?

Fellows and Members are respectfully informed that subscriptions for the year 1921 became due on 1st January. By the new articles of Association the minimum annual subscription for an Ordinary Member has been fixed at ten shillings, and that for a Fellow at One Guinea.

The Examinations Committee begs to announce that on Monday, Feb. 28, at the offices of the Association, 17, Hart-street, London, W.C.1., will be held an *Examination for the Preliminary Certificate*, at 6.30 p.m., and on Tuesday, March 1, an *Examination for the Advanced Certificate*, at 6.0 p.m. Candidates should intimate as soon as possible their intention to be present.

Publications Committee.—Members of Council are invited to send to the Secretary nominations for membership of the Publications Committee, first ascertaining that the nominees are willing to serve, if elected, or allowing time for the Secretary to do so, before next meeting of Council.

An EXTRAORDINARY GENERAL MEETING was held at 17, Hart Street, London, on Monday, Nov. 15th, 1920, at 6.30 p.m.

In the chair: Col. W. A. Gale.

A report was presented of the proceedings of the Extraordinary General Meeting held in Manchester on Saturday, 16 Oct. The Resolution there passed was approved of and confirmed as a Special Resolution, viz.:

"That the present Articles of Association of the Association be rescinded, and that in lieu thereof the following Articles be adopted as the Articles of Association of the Association."

A vote of thanks was passed to the Honorary Solicitor for his help in the matter.

MEETING OF COUNCIL.

On Monday, 15 Nov., 1920, at the conclusion of the Extraordinary General Meeting held as above.

In the Chair: Col. W. A. Gale.

Present: Mr. P. Blaise, Miss M. L. Blake, Mr. B. Chatterton, Mr. W. E. Clayton, Mr. C. H. Edmonds,

Mr. G. N. Farmer, Mr. H. Lane, Mr. B. E. Long, Mr. C. G. Stuart-Menteth, Miss O'Brien, Mr. R. Robertson, Miss A. Šefer, Mr. Sexton, Mr. Yelland.

In attendance: The Business Manager, the Editor "B.E.," the Secretary, the Hon. Solicitor.

A *Vote of Thanks* was passed to the members of the Edinburgh Society for the public spirit they had shown in organising a highly successful bazaar for the funds of the Association.

Death of Sir Vezev Strong.—The Secretary was instructed to write a letter of condolence to Lady Strong on the death of Sir Vezev Strong, and also a letter of congratulation to the new Lord Mayor of London on his election to the office.

Publications Committee.—In accordance with the instructions of the previous Council Meeting the Publications Committee presented a proposed plan of working.

A letter was read from the President in criticism of details of the plan proposed.

Several members of the Committee spoke in defence of the points criticised. A long discussion followed. The Chairman ruled that in his opinion two things were clear: cheques should be signed by the Treasurer of the B.E.A. as well as by a member of the Publications Committee, and publications must be subject to approval by the Censor Committee.

Finally it was moved and carried by 5 votes to 2: "That in view of the discussion the plan of working be referred back to the sub-committee to see if the points raised can be generally met."

Journal Committee.—A report was read from this Committee in response to various suggestions made in the previous Council Meeting for the improvement of the "B.E."

Letters were read from the President, Mr. Page, and Miss Baird, hoping that the children's competitions would not be discontinued.

After some discussion the following amendment to a previous proposal was carried unanimously:

"That 'The British Esperantist' during 1921 shall consist of 8 pp. and cover to each number, but that the situation be reviewed in the April meeting of the Council with a view to enlarging the gazette if the income from subscriptions and the cost of production allow."

MEETING OF COUNCIL.

HELD AT 17, HART STREET, LONDON, ON MONDAY, DECEMBER 20TH, 1920, AT 6.30.

In the Chair.—Mr. G. J. Cox.

Present.—Miss Blake, Mr. Chatterton, Mr. Clayton, Mr. Blaise, Mr. Edmonds, Mr. Fairman, Col. Gale, Miss Grant, Mr. Long, Miss O'Brien, Mr. Robertson, Mr. Schleich, Mr. Shelton, Mr. Yelland.

In Attendance.—The Secretary, the Editor of the "B.E.," the Business Manager. Among the subjects discussed were:—

Publications Committee.—A report was read from the Publications Committee presenting a revised draft of their plan of working, which differed from the former plan in unimportant details only. The committee stated that in their opinion the scheme suggested in the previous council meeting did not provide sufficient safe-guards either for the fund or for the guarantors, and that while they were prepared to act on the lines of the plan of working proposed by them, if the council intended to proceed on other lines they requested the council to relieve them of their responsibility and appoint a fresh committee to carry out the council's wishes.

After considerable discussion, it was moved and carried by five votes to three (the members of the

Publications Committee present abstaining from voting):

"That the council do not approve the proposal to appoint a special treasurer for the Publications Fund, and cannot therefore accept the proposed plan of working."

It was then moved and carried:

"That the appointment of the new Publications Committee be deferred to the next council meeting, and that notice be inserted in the "B.E." asking members of council for nominations; the secretary to ascertain before the meeting whether the nominees are willing to serve if elected."

"*British Esperantist*," 1921, *Subscription Rate*.—It was moved and carried that the price of the "B.E." in 1921 should be sixpence a copy, and to subscribers 6s. a year post free.

Notice is hereby given that the next Meeting of Council will be held on Monday, January 17th, at the Offices of the Association, 17, Hart Street, London, W.C.1, at 6.30 p.m., and that the following meeting will be held on Monday, Feb. 14th at the same time and place.

AGENDA.

Financial Report.

Draft Balance-Sheet, if possible.

Consideration of New Bye-laws, if ready.

Motion by Mr. Edmonds on the management of the funds of the Propaganda Committee.

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—"If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member."

REV. FREDERICK G. ACKERLEY, *Grindleton Vicarage, Clitheroe*; PETER AIR, 18, *Oakfield Street, Altrincham*; ALLEN COOKSLEY, 9, *Warwick Road, Redland, Bristol*; G. P. FERREE, 708, *N. Goodwin Avenue, Urbana, Ill., U.S.A.*; RICHARD P. GRIFFITHS, 57, *Ramillies Road, Sefton Park, Liverpool*; C. M. LUMB, *Bridge Stores, Bradford Road, Menston-in-Wharfedale, Yorkshire*; LEWIS H. MAURY, 331 N., *58th Street, New York City, U.S.A.*; MISS CICELY F. E. OSMOND, B.Sc., 36, *Hanley Road, London, N. 4*; HAROLD R. PIATT, 534, *N. Washington Avenue, Saginaw, Michigan, U.S.A.*; A. SELAM-RAFIQI, *Koepang, Timor, Dutch East Indies*; MISS ANNIE SULLIVAN, 44, *Mervan Road, Brixton Hill, S.W.2*; HENRY WALL, 1, *Hamilton Road, Newtown, Stockton-on-Tees*; WALLACE D. WHEELER, Box 668, *Fairbanks, Alaska, Canada*; ALBERT E. CHURCH, *Railway Avenue, Townsville, Nth. Queensland, Australia*; MRS. A. SCAMMELL, *King St., East Brisbane, Queensland*.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.)

1038. **New York City, Usono.**—S-ro Armand B. Coigne, 518, 67th. Street, Brooklyn, deziras koni gesinjorojn interesatajn en internacia asocio por psika enketado kiel helpontoj kaj avizantoj. M. ne korespondos pri psikismo, nek pri ia temo escepte tiun asocion. P.K. kaj P.M. kolektantoj ne ricevos respondon.

1148. **Atemaxac (Guadalajara), Mexico.**—S-ro Ernesto E. Guerra, bonvenigas korespondadon, precipe de samideanoj de larĝa kriterio, pri grandaj kaj malgrandaj aferoj de la vivo.

1235. **Esperantistoj! Kolektantoj!** Cu vi deziras korespondadon aŭ interŝanĝadi p.m. poŝtkartojn k.t.p. kun la tuta mondo? Tiam aliĝu al la Intern. Klubo por Korespondado kaj Kolektantoj. Skribu al S-ro Johano Weninger, Wein 1/1. Habsburgergasse 6. Aŭstrujo. Korespondas en la lingvoj angla, germana, itala, franca, kaj Esperanto. (192)

1314. **Merseburg, Germanujo.**—S-ro G. Mansfield, *Wilhelmstr. 4*, ellaborante fakan vortaron, deziras ĉiulandan korespondadon pri abelkulturo.

1315. **S. Townsville, Queensland, Aŭstralio.**—S-ro John Rogers, 6th Avenue, deziras korespondadi per il. pk. aŭ letere kun ĉiulandaj gesamideanoj, ankaŭ kun laboristaj grupoj; ĉiom kaj tuj respondas.

1316. **Neus a. Rh., Germanujo.**—S-ro Friedrich Nellissen, 58, *Mederstrasse*, antaŭe el Aŭstralio, deziras korespondadi kun britaj gejunuloj prefere, ankaŭ kun ĉiulandaj samideanoj.

1317. **Perth, W. Aŭstralio.**—S-ro John G. Baker, 41, *Chatsworth Road*, dez. kor. kun greko, precipe kun iu, kiu havas aŭ konas la nomon 'Valasi'.

1318. **Trautenau, Ĉeĥoslovakujo.**—S-ro Carlo Weiss, dentisto, *Hotel Holsburg*, deziras interŝanĝi vidaĵajn poŝtkartojn kun anglaj samideanoj. Tuj kaj ĉiam respondos.

1319. **Verviers Enseval, Belgujo.**—S-ro Julien Corbillon, *strato Grande 9*, deziras korespondi kun tutmondaĵ samideanoj.

1320. **Praha, Ĉeĥoslovakujo.**—F-ino Julie Šupichová, 2032—II.

MISS M. C. TRUNDLE, "Arden," *Enmundi, Coas. Line, Queensland*; ERIC V. BARKER, 7, *Derwent Road, Stoneycroft, Liverpool*; J. T. DARLING, 53, *Fallowcourt Avenue, N. Finchley, London, N.12*; MISS ELKIN, 18, *Mottram Street, Horwich, Lancs.*; MISS NELSON, 73, *Higher Bridge Street, Bolton*; MISS ROWE, 131, *Chorley New Road, Horwich*; — WALCH, 45, *Tomlinson Street, Horwich*; MISS DORI, WARD, 18, *Mount Pleasant Street, Horwich*; Major J. R. AINSWORTHS DAVIS, 4, *The Terrace, Champion Hill, London, S.E.5*; WM. PAYNE, 163, *Westbury Avenue, Wood Green, London, N.22*.

NEW GROUP DELEGATE.

Wood Green, F. R. SHELTON.

NEW FELLOWS.

RICHARD T. EVANS, *Barry*; JAMES LAYCOCK, *Keighley*; F. RICKETT SHELTON, *Wood Green*.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

* CEDRIC A. WATSON, *Kinohaku, Kawhia, Auckland, N. 3*; FREDERIC C. CHARLES, MISS MARGARET CONSTANCE POLLOCK, *Oxford*; MRS. ALICE HALL, *Hastings*; HERBERT G. BLACKMORE, *Wokingham*; MRS. GERTRUDE E. LEMON, *East Southsea*; MR. JOHN W. BOON, *Frosterley, Durham*; GEORGE STICKLAND, MRS. FLORENCE M. TONDUT, *HARRY M. LEIGHTON, *CHRISTOPHER CAINE, *Perth, Western Australia*; *FRANK M. NEWELL, MISS KATIE R. MATTHEWS, *London*; *ARCHIBALD FLEMING, *Strathaven, Lanarkshire*; (Omitted from Jul-Aug. issue) GRAHAME C. GIBSON, *Llanelly, Wales*.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

CEDRIC A. WATSON, *Kinohaku, Kawhia, Auckland, N. 3*; WILLIAM T. CASEY, *Perth, Western Australia*; WILFRED WHITTAKER, *Manchester*; MRS. EMMA L. OSMOND, FRANK R. SHELTON, *London*; *MISS FLORENCE CHERRETT, *Victoria Park, Western Australia*; *WILLIAM E. PARRY, *Brighton*; RICHARD T. EVANS, *Barry, Glam.*

(Omitted from Jul-Aug. issue) GILBERT DYSON, ERNEST DYSON, *Haworth, Keighley*; JAMES LAYCOCK, *Crosshills, Keighley*; *MISS NELLIE E. POWERS, *Windsor*; MRS. MARY WALLER, *Sheffield*; MISS E. LACEY, *Woolwich*.

* Denotes that candidate has passed with distinction.

DONATIONS, GENERAL.

Miss A. M. Munro, £5; Mrs. A. Ryan, 10s.; Glasgovanino, 4s.; Huddersfield Esperanto Society, £1 10s.; Bradford Esperanto Society, £2 1s.; H. Wright, 10s.; Miss Friedman, 10s.; F. Thurgood, 1s. 6d.; Eastbourne Esperanto Society, £1 1s.; F. J. Strong, 10s.; Eklezia Esperantista Ligo, £1 1s.; H. W. Smith, 15s.

PUBLICATIONS FUND.

The following sums have been received on Loan for three years free of interest: £25 R. Elliott; £20, Miss N. F. Smith; £10, A. E. Smith; £5 each, G. J. Cox, T. J. Relf, A. Allen, Misses A. B. and E. D. Deans, A. E. Boyce, Miss H. Evelyn, H. E. Thompson: total £90.

The following further Donations have been received: R. Robertson, £1; Liverpool Esperanto Society, £1 8s. 6d.; William Harvey, £3; W. M. Page, £5; H. T. Bailey, 10s.; Chorley Esperanto Society, £4 12s.; M. Sultzberger £1; Smaller sums, 5s. Sum at present on deposit at bank, £165.

To all concerned we tender hearty thanks.

Malá Stěpánská, redaktorino de bohema propaganda gazeto "Esperantsky Zpravodaj," deziras interŝanĝi ĉiujn esper. gazetojn.

1321. **Praha, Ĉeĥoslovakujo**—S-ro Rossa Hoffmanova, *Vysačany 270*, deziras korespondadi poŝtkarte kun ĉiulandanoj.

1322. **Leipzig, Germanujo.**—Prof. Dr. Dietterle *Seumestrasse, 10, Leipzig-Schl.*, tre ĝojos, se iuj britaj samideanoj skribos al li pri Esperanto en britaj lernejoj, kaj pri la juĝo de tiuj britaj scienculoj kaj instruistoj, kiuj estas favoraj al nia afero.

1323. **Wien, XIII., Aŭstrujo.**—4. S-ro Josefo Kolnhofer, *Zehetnergasse Nr. 37, 3/15*, serĉas filatelistajn interrilatojn kun la tuta mondo. Ne sendas unue, ŝanĝas kaj vendas aŭstriaĵn, bohemiajn kaj polajn markojn. Oni postulu prezaron.

1324. **Lübben, N. L. Germanujo**—Gesellschaft für Schrift u. Sprache, *Linden-str. 10*, aranĝas senkosten rondsendon de germanaj nacilingvaj kaj Esperanto-gazetoj; deziras anglajn nacilingvaj gazetojn.

1325. **London, S.E., 7. Anglujo.**—S-ro W. E. Horwood, 54, *Little Heath*, deziras interŝanĝi il. pk. kun alilandanoj, ĉiam respondos.

1326. **Senica, Ĉeĥoslovakujo.**—S-ro Fr. Gaertner, *Nitranská-zápa*, prefekto de distrikto, deziras interŝanĝi il. p.k. kaj p.m. Ĉiam respondas.

1327. **Totenza, Italy.**—S-ro G. Boichichio, *Vico Cardasco 6*, deziras ricevi, kontraŭ itallingvaĵoj aŭ Esp-aĵoj, ilustritajn revuojn (en angla aŭ franca lingvoj) aŭ Esp-aĵojn.

1328. **Lisbono, Portugalujo.**—S-ro Albino Costa, *Rua João do Outeiro, 16—3º*, deziras korespondadi kun samideanoj de la tuta mondo. (191)

1329. **Lutwyche, Queensland, Aŭstralio.**—Eagle Lodge, "Bonvenu," *O'Mara St.* Bontemplanoj kaj samideanoj! Okazos Jaŭdon 3an de Marto, 1921, Bontemplana "poŝtkarta nokto." Bonvolu sendi salutojn el ĉiu parto de la mondo. Unu respondo garantiita al ĉiu.